

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС

вибіркового навчального компоненту
«ЛЕГЕНДИ І МІФИ СВІТУ В ПОЛЬСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ»

підготовки МАГІСТРА
галузі знань 03 Гуманітарні науки
спеціальності 035 Філологія
освітньо-професійної програми Мова та література (польська). Переклад

Луцьк – 2024

Силабус освітнього компонента «Легенди і міфи світу в польській літературі» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою «Мова та література (Польська). Переклад».

Розробник: Тетяна Полежаєва, кандидат філологічних наук, доцент кафедри полоністики і перекладу

Погоджено: гарант освітньо-професійної програми

проф. Сухарєва С. В.

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри полоністики і перекладу

протокол № 2 від 05 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри

проф. Сухарєва С.В.

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1

Найменування показників	Освітній ступінь, ОПП, спеціальність	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	03 Гуманітарні науки 035 Філологія (Мова та література (польська). Переклад) підготовки бакалавра	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 2
		Семестр – 3
		Лекції – 10 год.
ІНДЗ: немає		Практичні – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
	Форма контролю: залік	
		Мова викладання: польська, українська

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Тетяна Вікторівна Полежаєва
Кандидат філологічних наук
Доцент
Доцент кафедри полоністики та перекладу
+380501454858, Polezajeva.Tetiana@vnu.edu.ua
Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

3. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація освітнього компонента

Силабус освітнього компонента «Легенди і міфи світу в польській літературі» підготовки *магістра* спеціальності *035 Філологія*, за освітньо-професійною програмою «Мова і література (Польська). Переклад». Предметом вивчення є світові легенди і міфи, котрі побутували у прадавні, давні і більш пізніх часах, знайшли своє втілення у літературах світу, їхні основоположні сюжети, образи, колізії, що становлять інтерес різних національних культур протягом усієї історії людства, літератури, різних видів мистецтва зокрема. Також прояв цих легенд і міфів у польській літературі різних часів, включно з новітньою найсучаснішою літературою та іншими видами мистецтва (архітектура, скульптура, живопис, музичне мистецтво), що вкладається в поняття *Polska sztuka współczesna*. В курсі викладені основні системні відомості про традиційні сюжети і образи художньої літератури світу, польської зокрема, їх особливості, закономірності побутування, національні відмінності та подібність, конкретні форми їх прояву, функціоналу у творчості польських письменників, також творців, мистецтвознавців тощо. Широкі знання цього предмету необхідні для успішного засвоєння об'єктивних закономірностей впливу світового історико-літературного матеріалу і процесу на розвиток польської літературної і загалом мистецької традиції.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою викладання вибіркового ОК «Легенди і міфи світу в польській літературі» є визначення міри і характеру впливу світових легенд і міфів на польську літературу.

Основними завданнями освітнього компонента є:

- ознайомлення із світовими легендами і міфами, які побутували і побутують у сучасній літературі і культурі світу;
- визначення впливу світових легенд, міфів, їх сюжетів та образів на історичний літературний процес світу;
- проведення паралелей в історичному процесі появи легенд і міфів світу і Польщі;
- всебічний аналіз традиційного літературного компоненту у національній літературі, культурі та мистецтві Польщі;
- аналіз світового художнього процесу і долі його впливу на певні сюжети і образи польської літератури;
- зворотній вплив національних традицій польського мистецтва та літератури на світові уподобання.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ (РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ)

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-5: *Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.*

ЗК-6: *Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.*

ЗК-7: *Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.*

ЗК-8: *Здатність працювати в команді та автономно.*

ЗК-10: *Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.*

ЗК-11: *Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*

ЗК-13: *Здатність проведення досліджень на належному рівні.*

Фахові компетентності:

ФК-1: *Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.*

ФК-3: *Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії польської мови і літератури, англійської мови.*

ФК-5: *Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.*

ФК-7: *Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.*

ФК-8: *Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.*

ФК-10: *Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.*

ФК-11: Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

Програмні результати навчання:

ПРН-2: Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН-3: Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН-4: Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН-6: Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН-7: Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН-8: Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН-10: Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН-11: Знати принципи, технології і прийоми створення, редагування усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН-13: Аналізувати й інтерпретувати твори польської художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН-15: Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

1. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.				Форма контролю/ Бали
			Практ.	Сам.	Конс.	
Змістовий модуль 1. Легенда і міф як категорії літературознавства						
Тема 1: Легенда як жанр фольклору	13		2	10	1	ДС 4
Тема 2: Світові легендарні сюжети та образи.	15	2	2	10	1	ДС / Т 4
Тема 3: Польська легенда, становлення і розвиток.	18		2	15	1	ДС / РЗ 4
Тема 4: Генеза та еволюція міфу у світовому письменстві.	15	2	2	10	1	Д / РЗ / Т / ІРС 4
Тема 5: Світова міфологія та польська культура	13		2	10	1	Д / РЗ / Т 4
Контрольна робота						30

Разом за модулем 1	74	4	10	55	5	50
Змістовий модуль 2. Автентичність легенд та міфів в польській літературі						
Тема 6: Легендарний Дон Жуан в п'єсі Станіслава Ржевуського.	13		2	10	1	ДС 4
Тема 7: Французькі ремінісценції міфів та легенд в польській народній традиції.	15	2	2	10	1	ДС / Т 4
Тема 8: Польські національні мотиви в образі Пана Твардовського (Фауст)	20	2	2	15	1	ДС / РЗ 4
Тема 9: Юрай Яношик – польський Робін Гуд.	15	2	2	10	1	Д / РЗ / Т / ІРС 4
Тема 10: Образ Ніуби у творчості польського поета К.-І. Галчинського. «Польські легенди» (Legendy polskie) – серія короткометражних фільмів у жанрі наукової фантастики та фентезі.	13		2	10	1	Д / РЗ / Т 4
Контрольна робота						МКР 30
Разом за модулем 2	76	6	10	55	5	50
Всього годин / балів	150	10	20	110	10	100

Форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, ПР – проєкт, ПРЗ – презентація, РЗ – розв'язування завдань, РМГ – робота в малих групах, МКР – модульна контрольна робота, Р – реферат, АЗ – аналітична записка, АЕ – аналітичне есе.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИКОНАННЯ

1. В рамках теми «Легенди і міфи: світова культура і література» використовуючи працю Н. Куна та ін. зробити доповідь про найвідоміші образи світової історії, сюжети та їх перевтілення у сучасній традиції Польщі. Супроводжуючий матеріал – презентація до двадцяти сторінок.
2. Проаналізувати джерела появи, провести аналогію з витоками, пояснити національні риси та призначення картини Ораса Верне «Польський Прометей». Зробити презентацію, обсяг до двадцяти сторінок.
3. Дослідити легенду про дракона та її витоки на прикладі твору «Мовчання вівці» (Milczenie owcy) Роберта М. Вегнера. Оформити у вигляді реферата (обсяг до десяти сторінок).
4. Образ Васеліска з оповідання «Подивися мені в очі» (Spójrz mi w oczy) Ельжбети Херезинської. Охарактеризувати образ міфологічного персонажа та позначити національні риси.

7. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Увесь освітній процес повинен відбуватися на засадах чесності, справедливості, відповідальності за результати своєї роботи, довіри до усіх учасників дидактичного процесу, об'єктивності оцінювання, толерантності, соціальної та гендерної рівності (деталі за [посиланням](#)).

Здобувач повинен систематично відвідувати практичні заняття з курсу, не запізнюватися, аби не переривати роботу викладача та своїх колег, не симулювати поганий стан здоров'я під час проведення модульних робіт, екзамену і под.

Усі усні завдання належить складати у призначений викладачем час. Письмові завдання, творчі проєкти і под. варто подати на перевірку у визначений викладачем час, оформивши відповідно до вимог, що ставляться до такого виду робіт.

Обов'язково потрібно дотримуватися засад академічної доброчесності: під час виконання завдань не можна привласнювати собі результати інтелектуальної діяльності інших осіб, при оформленні результатів своєї праці потрібно подавати покликання на розвідки, котрими послуговувалися у ході підготовки матеріалів, зазначити ресурси, якими користувалися; не можна підтасовувати факти, ілюстративний матеріал, бібліографічні відомості, не допускається користування шпаргалками під час виконання самостійних, модульних робіт, виконання тестів.

Жодні форми порушення академічної доброчесності (недбайливе цитування, присвоєння чужих ідей чи робіт, плагіат, псевдоавторство, неповажне ставлення до учасників освітнього процесу тощо) недопустимі. У разі таких дій – адекватна реакція відповідно до [Кодексу академічної доброчесності](#).

**Під час вивчення вибіркового освітнього компонента визнаються результати навчання, отримані в неформальній (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо) та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають вибіркового курсу як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів [подані за посиланням](#).*

8. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового семестрового контролю є залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості становить 100. Достатньою для заліку кількістю набраних за всі види запланованих робіт є 60 балів.

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре

75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Полежаєва Т.В. Методика цілісно-системного аналізу літературного твору. Теорія і практика. Частина перша. Київ-Луцьк: ЛЦСД, 2019. 72 с.
2. Полежаєва Т.В. Методика цілісно-системного аналізу літературного твору. Теорія і практика. Частина друга. Київ-Луцьк: ЛЦСД, 2020. 72 с.
3. Полежаєва Т.В. Зміст і форма літературного твору, їх типи і види. Тематичний словник-довідник з літературознавства. Київ-Луцьк : ЛЦСД, 2020. 72 с.
4. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т.1. / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. К. : ВЦ «Академія», 2007. 608с.
5. Петриченко Н. Г. “Благородні розбійники” в образній системі фундаментальних історичних творів в українській і польській літературі першої половини XIX ст. / Н.Г. Петриченко // Мова і культура. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2008. Вип. 11. Т. I (113). С. 261–266;
6. Петриченко Н. Історичні та легендарні постаті в українській та польській прозі першої половини XIX століття / Надія Петриченко // Наукові записки. Серія : літературознавство / [за ред. проф. М. Ткачука]. Тернопіль : ТНПУ, 2009. Вип. 26. С. 255–265.
7. Літературна компаративістика. Вип. I, II, III, IV. К.: ПЦ „Фоліант”, 2005.
8. Українсько-польські літературні контексти доби бароко. Зб. наук. праць. Київські полоністичні студії. Т. VI. К., 2004.
9. Українська школа в літературі і культурі українсько-польського пограниччя Т.7 Київ, 2005. 598 с.
10. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т.1. / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. К. : ВЦ «Академія», 2007. 608с.
11. Петриченко Н. Г. “Благородні розбійники” в образній системі фундаментальних історичних творів в українській, польській, російській літературі першої половини XIX ст. / Н. Г. Петриченко // Мова і культура. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2008. Вип. 11. Т. I (113). С. 261–266;
12. Петриченко Н. Історичні та легендарні постаті в російській, українській та польській прозі першої половини XIX століття / Надія Петриченко // Наукові записки. Серія : літературознавство / [за ред. проф. М. Ткачука]. Тернопіль : ТНПУ, 2009. Вип. 26. С. 255–265.
13. Українсько-польські літературні контексти доби бароко. Зб. наук. праць. Київські полоністичні студії. Т. VI. К., 2004.
14. Бакула Б. У напрямі до інтегральної компаративістики. Теорія літератури в Польщі : Антологія текстів. Друга половина XX – початок XXI ст. К., 2008. С. 503 – 516.
15. Axer J. „Latinitas” jako składnik polskiej tożsamości kulturowej //Tradycji antyczne w kulturze europejskiej – perspektywa polska. – Warszawa, 1995.
16. Komparatystyka literacka a przekład /Pod red. P. Fasta i K. Żemły. – Katowice, 2000.
17. Markiewicz H. Badania porównawcze w literaturoznawstwie polskim. Z dziejów polskiej wiedzy o literaturze. Kraków 1998.
18. Казки про Пінокіо <https://Users/Owner/>
19. Downloads/1271-15-1586-1-10-20190916.pdf
20. Історії та традиції Польщі <https://culture.pl/ru/article/polskie-fantastyczne-tvari-i-gde-oni-obitavut>